

ЭРТЕНГИ МӨРГҮЛДЕР

Уйгудан оттуп келгеш, хамык херектер мурнунда, Бүгүдени көрүп турар Бурганның мурнунда турар мен деп, даап бодап алгаш, коргуушкуннуг туруп ал, база, крестини бодуңга демдектеп алгаш, чугаала:

Адазының, Оглуңуң база Ыдыктыг Сүлдениң ады-биле.
Аминь.

Бо мөргүлдү эге мөргүл дээр, чүге дээрге ону шупту мөргүлдерниң мурнунда чугаалаар бис. Бис Бурган-Аданы, Бурган-Оглун, Бурган-Ыдыктыг Сүлдени, ол дээрге Эң Ыдыктыг Троицаны, бистиң келир херектеривисти Бодунуң ады-биле көзүлбес йөрээрин дилеп турар бис.

Бодалдарың, чер-чурттуң амыдыралын каггаш, шупту сагыш-сеткилиң оожургаарга чедир элээн мана, ынчан далаш чок чүрээңниң кичээңгейи-биле мөргү:

Үндүрүг хаавырыкчызының мөргүлү

(Луканың бижээни Буянынг Медээ, 18:13)

Бурганым, бачыттыг меңээ өршээлиң көргүс (Мөгөөр).

Дээрги Иисуска мөргүл

Дээрги Иисус Христос, Бурганның Оглу, Сээң Эң арыг Иеңниң болгаш бүгү ыдыктыгларның мөргүлү-биле бисти өршээп көр.

Сеңээ алдар, Бурганывыс, Сеңээ алдар

*Ыдыктыг Сүлдеге мөргүл

Дээрниң Хааны, Алыс шынның Сүлдези болур өмээр-жикчи**, кайда-даа бар база бүгүдени бүргээн, буянның Эртинези болгаш Амыдыралдың Чаякчызы! Бээр кээп, бисче кирип кел. Кандыг-даа бужар чоруктан арыглап, бистиң амы-тынывысты камгалап көр, Ачылыг.

** Сагыш оожургадыкчызы

*Дээрги (Иисус Христос) Церковьту үндөзилээш, кижилерге [Адазындан үнүп турар] Ыдыктыг Сүлдени чоруткан. Кижилерниң камгалалы Ыдыктыг Сүлде-биле боттанып турар болганда, Церковьта онзагай, аажок чугула болгаш кайгамчык мөргүл бар. Ол дээрге «Ыдыктыг Сүлдеге мөргүл-дүр».

Бо мөргүлдө бис Ыдыктыг Бурган-Ада болгаш Бурган-Оглу-биле Чаңгыс Бурган болур Ыдыктыг Сүлдеге мөргүп турар бис. Мында Ыдыктыг Сүлдени Дээрниң Хааны деп адап турар бис, чүгө дээрге Ол Бурган-Ада болгаш Бурган-Оглу-биле дең эргелиг, алыс шын Бурган каракка көзүлбейн бисти хаара тудуп, бүгү делегейни хөмө ап турар.

Үш ыдыктыг

Ыдыктыг Бурган, Ыдыктыг Быжыг, Ыдыктыг Өлүм чок, бисти өршээ.

(Үш катап, крестилиг демдек-биле белге чедир сөгүргөш, номчуур).

Бо мөргүлдү үш катап Ыдыктыг Троицаның Үжелдирзиниң ыдыктыг адын алдаржыдып, номчуур бис. Бо мөргүлдү «Үш ыдыктыг» азы «Ангелдерниң ырызы» деп адаар, чүгө дээрге ону дээрде Бурганның Дүжүлгезин дээскинип алган ыдыктыг Ангелдер ырлап турар.

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа база кезээ-мөңгөде алдар! Аминь.

Эң ыдыктыг Троицага мөргүл

Эң Ыдыктыг Троица, бисти өршээ! Дээрги, бистиң бачыттарывысты арыгла. Тергиидекчи, бистиң кем-буруувусту өршээп көр. Ыдыктыг, Бодуңнуң адың дээш, биске кээп, суларап-баксыраанывысты экиртип бер.

Бо мөргүлдө баштай Ыдыктыг Чаңгыс Бурган болур Адазы, Оглу, Ыдыктыг Сүлдеге хары угда мөргүүр бис. Ооң соонда аңгы- аңгы: Бурган- Адага, Ол бистиң бачыттарывысты арыглаар кылдыр; Бурган-Оглуна, Ол бистиң нүгүл-хинчээвисти өршээр кылдыр; Бурган-Ыдыктыг Сүлдеге, Ол биске кээп, бистиң аарыгларывысты экиртип бээрин мөргүүр бис. «Сээң ат-алдарың дээш» деп турар сөстөр ам база Ыдыктыг Троицаның үжелдирзинге - Адазы, Оглу, Ыдыктыг Сүлдеге — шуптузунга хамааржып турар, ынчангаш «Силерниң адыңар дээш» эвес, а «Сээң адың дээш» деп турар бис.

Дээрги, өршээ! (3 катап)

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа база кезээ-мөңгөде алдар! Аминь.

Дээрде Адавыс***

Дээрде Адавыс! Сээң адың алдаржызын! Сээң Чагыргаң чедип келзин. Дээрге дег, черге база Сээң күзел-сорууң чогул бүтсүн. Амыдыраар хлеб-тараавысты биске бөгүн хайырла. Биске өрелиг улусту өршээгенивис дег, өре-ширевисти база биске өршээ. Бисти күткүлгеге алыспас кылып көр, ол ышкаш бузуттугдан бисти адырып көр.

***Дээргиниң мөргүлүңгө тайылбыр - ар.17

Чедип келиңер, Хаанывыс бистиң Бурганывыска мөгее-лиңер.

Чедип келиңер, Хаанывыс бистиң Бурганывыс Христоска, мөгейип база сөгүрүүлүңер.

Чедип келиңер, Христостуң Бодунга, Хаанывыс база бистиң Бурганывыска мөгейип база сөгүрүүлүңер.

Бүзүрелдиң символу

Дээрниң черниң болгаш көстүр-көзүлбес бүгү чүвениң Чаяакчызынга, Тудукчузунга Өндүр-бедик чаңгыс Бурган Адага бүзүрээр мен. Мөңгө үе мурнунда Адазындан төрүттүнген чаңгыс Дээрги Иисус Христоска, Бурганның эр чаңгыс Оглунга бүзүрээр мен. Ол Чырыктан үнген Чырык, алыс шын Бургандан Бурган, анаа төрүттүнген, чаяаттынмаан, Адазы-биле алыс чаңгыс дөстүг, бүгү чүве Ону дамчыштыр амыдырай берген. Бисти, кижилерни, дээш база бистиң камгалалывыс дээш Ол дээрден дүжүп келген, Ыдыктыг Сүлде болгаш Арыг кыс Мариядан боттангаш, кижиге мага-боттуг апарган. Понтий Пилаттың үезинде бисти дээш хере шаптырган, хилинчекти көрүп эрткен, ажааттырган. Бижилгеде бижээни дег, үшкү хүнде катап дирлип келген. Оон дээрже көдүрлүп үнгеш, Адазының оң талазынга олуруп алган. Дириглер болгаш өлүглерни шидер дээш, Бодунуң алдары-биле катап база чедип кээр, Ооң Чагыргазы төнчү чок болур. Пророктарны дамчыштыр медээлээн, чугаалаан, Адазы болгаш Оглу ышкаш алдар, мөгейишкинниг Адазындан үнген, амыдыралдың Чаяакчызы, Ыдыктыг Сүлдеге бүзүрээр мен. Элчиннер үндезилээн Ыдыктыг, Чангыс Сорулгалыг чыыжынга бүзүрээр мен. Бачыттар дээш өршээл алыры-биле чаңгыс сугга

суктурарын хүлээп көөр мен. Өлүглерниң катап дирлирин, келир үе-шагда амыдыралды манап турар мен. Аминь.

Ыдыктыг улуг Макарийниң 1-ги мөргүлү

Бурганым, хай-бачыттыг мени арыглап-ашта, чүге дээрге мен Сээң мурнуңга ажыктыг чүве кылбадым, ынчангаш, каржы-чоруктан мени адырып көр, база Сээң күзел-сооруң менде болзун. Бодумнуң төлеп чок аксы-дылымны буруу шавар дээш эвес, а Сээң Ыдыктыг Адыңны- Адазы база Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдени алдаржыдып, мактаар дээш, ажыдайн; ам, кажан-даа, база кезээ-мөңгөде. Аминь.

Ол-ла ыдыктыгның 2-ги мөргүлү

Уйгудан оттуп келгеш, дүн ортузунуң ырын Сеңээ сөңнедим, база Сээң мурнуңга дис кырынга барып дүшкеш, Сени кыйгырдым: эки тура-биле хере-шаптырышышкынны шыдажып эрткен болгаш, мени бачыттар дүмбейинге өлүрбейн көр, харын мени кээрге. Сагыш амыр чыдар мени тургузарынче далаш, Сээң мурнуңга мөргүл кылып турар кижиге камгалалдың оруун айыт. Үнүп олар хүннү ыдыктыг чурттап эрттеринге меңээ дузалаш база меңээ камгалалды хайырла, Христос Бурган!

Ол-ла ыдыктыгның 3-кү мөргүлү

Сенче, кижиге ынак Тергиидекчим, оттуп келгеш, далаштым, Сээң ачы-дузаң-биле Сеңээ таарымчалыг ажыл-херектер кылыр дээш, мөргүп тур мен: бүгү талазы-биле меңээ кезээде дузалаш- бо делегейниң янзы-бүрү каржы дошкунундан, четкерниң күткүлгезинден мени ка-

дагала, база бодуңнуң мөңгеде Хаан күрүнеңче киир. Чүге дээрге Сен-мээң Чаяакчым, Азыракчым, янзы-бүрү буяның Берикчизи, Сеңээ идегеп база Сеңээ мактал чедирип тур мен ам, кажан-даа база кезээ мөңгеде. Аминь.

Ол-ла ыдыктыгың 4-кү мөргүлү

Дээрги, өндүр буянныың болгаш экииргээң-биле база бодуңнуң ачы-дузаң-биле меңээ, Сээң чалчаңга, бо эрткен дүннү эрликтин халдаашкыны чок, тамчыктыг эрттерин хайырладың. Сен, Бодуң, Тергиидекчи, бүгү делегейниң Чаяакчызы, Сээң шыныңның чырыыңга чырыткан чүрээм-биле Сээң күзелиңни күүседирин хайырла; ам, кажан-даа база кезээ мөңгеде. Аминь!

Оптина Кырганнарының мөргүлү

Дээрги, бо келир хүн меңээ чүнү-даа эккээр болза, оожуургалдыг сагыш-сеткилим-биле хүлээп алырын берип көр. Сээң Ыдыктыг күзел-сорууңга бүрүнү-биле бердинерин хайырла.

Бо хүннүң шак бүрүзүндө бүгү чүүлдерге мени сургап база деткип көр. Бо хүннүң дургузунда кандыг-даа медээлер алзымза, Сээң Ыдыктыг күзел-сорууң-дур деп, оожум сагыш-сеткилдиг база быжыг бүзүрелдиг хүлээп алырын өөредип көр. Шупту сөстөрүмге болгаш ажил-херээмге мээң бодалдарым болгаш сагыш-сеткилимни удуртуп көр.

Баш бурунгаар көрдүмдөөн бүгү таварылгаларда, бүгүде Сенден келген дээрзин, утпазын кылып көр.

Өг-бүлөмниң иштинде кымны-даа хөлзетпейн, муңгаратпайн, дорт болгаш медреселдиг салдар чедирерин өөредип көр. Дээрги, үнүп олар хүннүң шыланчыын база хүн-

нүң дургузунда бүгү болуушкуннарны шыдажып эрттер күштен берип көр. Мээң күзел-соруумну башкарып, мөргүүрүңге, бүзүрээринге, идегээринге, шыдажыырыңга, өршээринге, ынакшыырыңга өөредип көр. Аминь.

Камгалакчы-Ангелге мөргүл

Мээң ядаргай сагыш-сеткилимни, кээргенчиг чуртталгамны камгалазын дээш берип кааны, Ыдыктыг Ангел, хай-бачыттыг мени кагба, база мээң дөскөл чогу дээш, менден ойталава. Мээң бо өлүмнүг мага-бодум дамчыштыр мени чагырар дээн каржы четкерге ындыг арганы бербе. Мээң чөгөл төнгөн, салдыныпкан холумну дыңзыг чедип алгаш, камгалалдың оруунче мени үндүр чет. О, Бурганның Ыдыктыг Ангели, мээң ядамык сүлде-сеткилимниң болгаш мага-бодумнуң кадагалакчызы, болчукчузу, чуртталгамның хүн бүрүзүндө сени тоовайн, куду көргөним дээш, шуптузун меңээ өршээ; база, эрткен дүнеде кандыг бир бачыт кылган болзумза, бо хүнде мени шып ал, ол ышкаш дайзынның бар-ла бүгү күткүлгезинден мени кадагала, Бурганны кандыг-бир бачыт-биле килеңнетпезин дээш, Дээргиге мээң дугайымда мөргү, Ооң мурнунга коргуушкунну Ол меңээ быжыктырзын, база мени Бодуңуң өршээлинге төлептиг кулу кылып алзын. Аминь.

Бурганның Эң Ыдыктыг Иезинге мөргүл

Эң Ыдыктыг Тергиидекчим, Бурганның Иези, Сээң ыдыктыг база күчүлүг мөргүлдериң-биле менден, чөгөнчиг болгаш хөөкүй кулуңдан, муңгаралды, уттуучал, мелегей, чалгаа чорукту база бүгү-ле бак, каржы болгаш хоп-кочу бодалдарымны мээң дүржөк куурумчу чүрээмден, ал-

дак-онак медегерелимден ойладывыт, база хандыкшылдарымның одун өжүрүп көр, чүге дизе күш-шыдал чок күжүр мен. Ол ышкаш мени хөй-ле хоралыг сактыышкыннардан, бодалдардан адыр, база бүгү-ле багай херектерден мени хоста, чүге дизе Сени шупту кижини төрөлгөтөн йөрээр болгаш Сээң ханы хүндүткелдиг адың вектен векче алдаржыыр. Аминь.

Бурганның Эң Ыдыктыг Иезинге ыр

Бурганның Иези Кыс, өөрүп көр, Авыралдыг Мария, Дээрги Сээң-биле; херээженнер аразында алгаг-йөрээлдиг Сен база Сээңиштиңге боттанган Төл алгаг-йөрээлдиг, чүге дизе бистиң амы-тынывыстың Камгалакчызын божаан Сен.

Сени, Бурган Иезин

Сени, Бурган Иезин, кезээ-мөңгөде амыр-чыргалдыг, эң кем-буруу чок кысты, бистиң Бурганывыстың Авазын алдаржыдары шынап-ла чөптүг. Херувимнерден артык хүндүткелдиг, серафимнерге бодаарга деңнел чок алдарлыг, Бурган-Сөстү хора чокка божаан алыс шынныг Бурган Иезин – Сени алгап мактап тур бис.

Бо мөргүлде бис Бурганның Иезин, бистиң Бурганывыстың Иези, кезээде чыргалдыг база кем чок деп мактап, ол ышкаш Ол Бодунуң хүндүткели болгаш ат-алдары-биле эң дээди Ангелдерни, Серафимнер болгаш Херувимнерни, ажып турар деп Ону алгап турар бис. Ол дээрге, Бурганның Иези. Бодунуң тергиини-биле кымдан-даа артык бедик-чүгле кижилерден эвес, а ыдыктыг Ангелдерден база. Ол кайгамчык арга-биле Ыдыктыг Сүлдеден, бергедээшкин чок, хора чокка Иисус Христосту божаан, а Ол дээрлерден дүжүп кээп, Бурган артпышаан, Иезинден кижини бооп төруттунген, ынчангаш Мария ылап-ла Бурганның Иези болуп турар.

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа база кезээ-мөңгөде алдар. Аминь.

Дээрги, өршээ (3 катап)

Дээрги, Иисус Христос, Бурганның Оглу, Сээң Эң Арыг Иеңниң, эң ыдыктыг* болгаш бурганчаан** адаларывыстың база бүгү ыдыктыгларның мөргүлдери-биле бисти өршээ. Аминь

*орус. - преподобных

***орус. - богоносных

КЕЖЭЭКИ МӨРГҮЛДЕР

Адазының, Оглунуң база Ыдыктыг Сүлдениң ады-биле.
Аминь.

Дээрги Иисус Христос, Бурганның Оглу, Сээң Эң арыг
Иеңниң болгаш бүгү ыдыктыгларның мөргүлү-биле бисти
өршээп көр.

Сеңээ алдар, Бурганывыс, Сеңээ алдар

*Ыдыктыг Сүлдеге мөргүл

Дээрниң Хааны, Алыс шынның Сүлдези болур өмээр-
жикчи**, кайда-даа бар база бүгүдени бүргээн, буянның
Эртинези болгаш Амыдыралдың Чаякчызы! Бээр кээп,
бисче кирип кел. Кандыг-даа бужар чоруктан арыглап,
бистиң амы-тынывысты камгалап көр, Ачылыг.

** Сагыш оожургадыкчызы

Үш ыдыктыг

Ыдыктыг Бурган, Ыдыктыг Быжыг, Ыдыктыг Өлүм чок,
бисти өршээ.

*(Үш катал, крестилиг демдек-биле белге чедир сөгүргеш, ном-
чуур).*

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа база
кезээ-мөңгеде алдар! Аминь.

Эң ыдыктыг Троицага мөргүл

Эң Ыдыктыг Троица, бисти өршээ! Дээрги, бистиң бачыт-

тарывысты арыгла. Тергиидекчи, бистиң кем-буруувусту
өршээп көр. Ыдыктыг, Бодуңнуң адың дээш, биске кээп,
суларап-баксыраанывысты экиртип бер.

Дээрги, өршээ! *(3 катал)*

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа
база кезээ-мөңгеде алдар! Аминь.

Дээрде Адавыс

Дээрде Адавыс! Сээң адың алдаржызын! Сээң Чагырған
чедип келзин. Дээрге дег, черге база Сээң күзел-сорууң
чогуп бүтсүн. Амыдыраар хлеб-тараавысты биске бөгүн
хайырла. Биске өрелиг улусту өршээгенивис дег, өре-ши-
ревисти база биске өршээ. Бисти күткүлгеге алыспас
кылып көр, ол ышкаш бузуттугдан бисти адырып көр.

Дээрги, өршээ! *(12 катал)*

Бурган Адага мөргүл

Мөңге Бурган, бо шакка чедир мени ожаап келген бүгү
чаяалганың Хааны, бо хүн ажил-херек, сөс-домаам-би-
ле база бодалымда кылган бачыттарымны меңээ өршээ,
база кудараан сеткилимни бар-ла бүгү эът-ханның бол-
гаш сагыш-сеткилдин хириден арыгла. Бо дүннү там-
чыктыг хонарын, оон дөжээмден туруп келгеш, чурттал-
гамның иштинде Сээң эң ыдыктыг адыңга дээш буянның
таарымчалыг чүүлдер кылырын база менче халдап турар,
мага-боттуң болгаш көзүлбес, дайзыннарны тиилээрин

меңээ хайырла, Дээрги. База ол ышкаш, Дээрги, мени бужартадып турар хоозун бодалдардан болгаш багай күзелдерден хоста. Чүге дээрге Чагырга, күш база алдар Сээң, Адазы болгаш Оглу база Ыдыктыг Сүлдениң, ам, кажан-даа база кезээ-мөңгеде. Аминь

* Бо мөргүлде бис бо хүннү менди-чаагай эттиргенивис дээш Бурганга четтиргенивис илередип, бачыттарывыс дээш өршээлди, дыштыг дү-нени база хамык бактан камгалалды дилеп турар бис.

Хайыралыг болгаш Кижиге ынак Дээрги Бурганывыс, бо хүн сөс-домаам, ажыл-херээм, бодал-сеткилим-биле кылган бачыттарым дээш мени өршээ. Тамчыктыг болгаш шөлээн уйгудан меңээ хайырла. Мени каржы-бактан камгалап-кадагалаар Бодуңнуң хайгааракчы Ангелиңни чоргус.

Чүге дизе бистиң сагыш-сеткиливистиң база мага-бодуву-стуң кадагалакчызы Сен сен, ынчангаш Сеңээ — Ада-зы, Оглу база Ыдыктыг Сүлдеге — ам, кажан-даа база кезээ-мөңгеде алдар-мактал чедирип тур бис. Аминь.

Бистиң бүзүрөп база кандыг-даа аттардан артык хөй кый-гырып турар, Дээрги Бурганывыс! Удуур деп турар биске, мага-бодувуска болгаш сагыш-сеткиливиске чиигелдеден хайырла база бисти бүгү-ле сагыштаалардан, дүмбей та-алалдыг бужардан камгала. Күзелдерниң киткээшкинин соксадып, мага-боттуң хөлзээшкиннер одун өжүр. Чо-рук-херээвис болгаш аксы-сөзүвүс-биле бачыт кылбайын; Сээң аазаан кежиктериңни ышкынып албазы-биле, чурт-талгавысты буянныг чурттап эрттерин хайырлап көр, чуге

дизе Сен кезээ-мөңгеде йөрээлдиг сен. Аминь.

Бурганның эң Ыдыктыг Иезинге мөргүл

Буянныг Хаанның буянныг Иези, Бурганның эң арыг бол-гаш йөрээлдиг Иези Мария! Сээң Оглуңнуң база бистиң Бурганывыстың хайыралын мээң хилинчектенип чоруур сагыш-сеткилимче кудуп көрөм, база Сээң мөргүлде-риң-биле чуртталгамның арткан үезин кем чокка чурттап эрттер кылдыр, мени эки херектерже угландыр, база Сени таварыштыр райны тып алың, кара чаңгыс арыг болгаш йөрээлдиг сен.

Ыдыктыг Иоанникийниң мөргүлү

Идегелим — Адазы, хоргадалым — Оглу, Шуглаам — Ыдыктыг Сүлде; Ыдыктыг Троица, Сеңээ алдар!

Ыдыктыг Иоанн Дамаскинниң мөргүлү

Кижиге ынак Тергиидекчи, бо дөжек меңээ ам-на өлгөн кижиге хааржаа апаары ол бе, азы хөөкүй мээң сеткилимни эртенги хүннүң херелдери-биле ам-даа чырыдар Сен бе? Бо-дур мээң мурнумда: өлгөн кижиге хааржаа, бо-дур: өлүм мээң мурнумда. Сээң Судуңдан база тамыга төнчү чок хилинчектен коргуп турзумза-даа, бак херектер кылырын соксатпайн чор мен.

Үргүлчү-ле Сени, мээң Дээргим болгаш Бурганымыны ол ышкаш Сээн Эң арыг Иеңни база дээрниң шупту күште-рин, болгаш ыдыктыг Камгалакчы Ангелимни кезээде ки-леңнедип чор мен.

Дээрги, Сээң кижилерге ынааңга төлөп чогумну, а бүгү шииткелге база човалаңга төлөптиимни билир мен. Ын-

дыг-даа болза, Дээрги, мээң күзелим бар чок-даа болза, мени камгала. Бир эвес ыдыктыгны камгалап каар болзуңза, ында өндүр чүү-даа чок; бир эвес арыг-шынчыны, сеткили ак кижини өршээп каар болзуңза, ында элдептиг чүү боор, чүге дээрге олар Сээң өршээлиңге төлептиг. А меңээ, бачыттыгга, Сээң кайгамчыктыг буяныңны көргүс, ооң-биле Сээң кижилерге ынааң илерет, мээң багым Сээң сөглеттинмес ачылыыңны база буянныыңны ажа бербезин; ол ышкаш, канчаар кузээр-дир Сен, ынчаар мени камгалалдың оруунче эккел.

Өлумнуг уйгудан удуй бербес кылдыр, мээң дайзыным мени «тиилеп кагдым» дивес кылдыр, мээң карактарым чырыт, Христос Бурган.

Адазы болгаш Оглу, база Ыдыктыг Сүлдеге:

Мээң сеткилимниң болчукчузу бол, Бурган, чүге дизе хөй күткүлге аразында чоруп тур мен; Ачы-буянныг, кижиге ынак болганыңда олардан мени адыр база камгала.

Ам, кажан-даа база кезээ-мөңгөде алдар. Аминь:

Эң алдарлыг Бурган Иезин, Ыдыктыг Ангелдерден артык Ыдыктыгны, соксаал чокка чүрээвис болгаш аксывыс-биле «Бурганның Иези-дир» деп, алдаржыдып ырлаалыңар, чүге дизе ылап-ла Бурганны мага-боттук кылдыр биске божаан болгаш бистиң амы-тынывыс дээш үзүктел чок мөргүп турар.

Бурган, бистиң туразында азы чайгаар, сөс болгаш херек кырында, медереп азы медеревейн тургаш, дүне, хүндүс, угаан болгаш сагыштан кылган бачыттарывыстың салдарын суларат, оларны бистен ырат; Хайыралыг база Кижини

лерге ынак болгаш шуптузун биске өршээ. Аминь.

Дээрги, Сээң Ханы Хүндүткелдиг болгаш Диргизикчи Крезиниң күжү-биле мени камгала база бүгү бактан мени кадагала.

Сени, Бурган Иезин

Сени, Бурган Иезин, кезээ-мөңгөде амыр-чыргалдыг, эң кем-буруу чок кысты, бистиң Бурганывыстың Авазын алдаржыдары шынап-ла чөптүг. Херувимнерден артык хүндүткелдиг, серафимнерге бодаарга деңнел чок алдарлыг, Бурган-Сөстү хора чокка божаан алыс шынныг Бурган Иезин – Сени алгап мактап тур бис.

Адазы, Оглу болгаш Ыдыктыг Сүлдеге ам, кажан-даа база кезээ-мөңгөде алдар. Аминь.

Дээрги, өршээ (3 катал)

Дээрги, Иисус Христос, Бурганның Оглу, Сээң Эң Арыг Иеңниң, эң ыдыктыг* болгаш бурганчаан** адаларывыстың база бүгү ыдыктыгларның мөргүлдери-биле бисти өршээ. Аминь

*орус. - преподобных

***орус. - богоносных

Немелде

Дээргиниң мөргүлү

Бо мөргүлдү Дээргиниң мөргүлү дээр, чүге дээрге ону Дээрги Иисус Христос Боду өөреникчилеринге, кажан олар Оон канчаар мөргүүрүн өөредип каарын дилээрге, берген (Мф.6:9-13, Лк.11:2-4 көр). Ынчангаш бо мөргүл – шуптувуска эң кол мөргүл болуп турар.

1. Дээрде Адавыс.

Азы болза “Дээрде бар, бистиң Адавыс” – деп, очулдуруп бо-

лур. Бо сөстөр мөргүп турар кижиниң төлүнгө болганчок дуза чедирер безин харык чок черде адазындан эвес, а дээрде чурттап турар, шупту чүвени биске кылып берип шыдаар база шупту чүвени биске бээр күзелдиг Адавыстан дуза дилеп турарын көргүзүп турары ол; ынчангаш Дээрде Адавыска мөргүп тура, черде амыдыралывыстың ажаанзыралын каггаш, угаан-медереливисти болгаш сеткиливисти Бурганче өрү көдүрер ужурлуг бис.

2. Сээң адың алдаржызын.

Тодарайгайлаарга, мени таварыштыр Сээң адың алдаржызын дээш, бисти ыдык кижилер кылдыр кылып көр – дээни ол.

3. Сээң Чагыргаң чедип келзин.

Биске маңаа-ла, чер кырынга, Сээң шын, ынакшыл база тайбың болур Дээрде Чагыргаң хайырлап көр; бисти чагырып база углап-баштап көр. Ол ышкаш мында Иисус Христостуң бо черге делегейниң төнчүзүндө ийи дугаар Чедип келирин дилеп турар, чүгө дээрге ниити дирлишкинни база Шииткелдин келирин кижги амыр-тайбың сагыш-сеткилдиг мөргүп турар.

4. Дээрге дег, черге база Сээң күзел-сорууң чогул бүтсүн.

Ол дээрге, шупту чүве бистиң күзээнивис дег эвес, а Сеңээ таарым-чалыг болзун; дээрде ыдыктыг Ангелдер Сээң күзел-сорууңну ынакшыл-биле база өөрүшкүлүг күүседип турары дег, бис база Сээң ол күзел-сорууңга чагыртып, ону чер кырынга ынчаар чөрүлдээ чокка база химиренмейн күүседирин дузалап көр – деп, турары ол. Чүгө дизе биске чүү ажыктыын база херегин чүгле Бурган билир болгаш бистиң бодувантан артык биске экини күзээр.

5. Амыдыраар хлеб-тараавысты биске бөгүн хайырла.

Бо одуругларда Бурган биске бо хүнде мага-бодувуска база сагыш-сеткиливиске амыдыраар шупту херек чүүлдерни бээрин дилеп турар бис. Мага-ботка эргежок чугула чүүлдер: чем, хеп, чурттаар оран-сава. Сагыш-сеткилге* эргежок чугула чүүлдер: ыдыктыг Причастие (Ин.6:55 көр) база өске Чажыттар болгаш Бурганның Сөзү (Мф.4:4 көр). Мага-бот чем чок болза өлүр, тодарайгайлаарга, сүл-дезин ышкынып, буурап, өлүп каары дег, сүлде база бир эвес бодун сеткил-сорук киирбес болза өлүп каар, тодарайгайлаарга, мөңгө чыргалды ышкынар.

Чүгө амыдыралдың хлеб-тараазын чаңгыс хүнде дилээрин дужаап турарыл? Чүгө дизе бисти келир үениң дугайында эмин эрттир

сагыш аарывазын дээш; харын Бурган Боду бистен артык бистиң дугайывыста сагыш човап турар деп бүзүрөп, Аңаа быжыг ынанып чорзун дээш (Мф.6:25-33 көр).

6. Биске өрелиг улусту өршээгенивис дег, өре-шире-висти база биске өршээ.

Бо сөстөр-биле Бургандан чүнү дилеп турар бис? Бисти хомудаткан азы биске удур бачыт кылган улусту өршээгенивис дег, Бурган бистиң бачыттарывысты база өршээзин деп, дилеп турар бис. Чүгө бачыттарны өре-шире деп турарыл?

Чүгө дээрге бисте бар бүгү-ле чүүлдер бистиң эвес, а Бурганның. Ынчангаш Бурганның күзээни дег ону ажыглаар ужурлуг бис; а шак мынчаар кылбайн, бачыт кылып турар болзувусса, Бурганның мурнунга өрелиг болуп турар бис. Кымны биске өрелиг деп турар бис? Ол дээрге бисти хомудадып база биске бак чүве кылып чоруурлар-дыр.

Бис олар-биле тайбың база эп-найыралдыг чурттап турувуста-даа, олар ынчанмайн турар болза, биске өрелиг болур. Өскелерни өршээвес болзувусса, Бурган бистиң бачыттарывысты өршээр бе? Ындыг болза Бурган бистиң бачыттарывысты база өршээвес. Ынчангаш Бургандан бачыттарывыс дээш өршээл дилеп, мөргүп тургаш, кым-биле-даа адаан-өжээн чок болуп, тайбың база бүгүде-биле ынакшылдыг болур ужурлуг бис (Мф. 5:23, 6:14-15 көр).

7. Бисти күткүлгеге алыспас кылып көр.

Күткүлге дээрге бачытче сундуга бээр байдал-дыр. Бо сөстөр-биле Бургандан чүнү дилеп турар бис? Чуртталгавыста бачытка чедирер таварылгаларны Бурган бистен чайладырын дилеп турарывыс ол.

8. Бузуттугдан бисти адырып көр.

Тодарайгайлаарга, бисти бо делегейде бүгү-ле бак чүүлдерден база бисти кезээде өлүреринге белен эрликтен хостап көр деп, дилеп турарывыс ол. Бисти Сээң мурнуңга ол чүү-даа эвес кажар, авыястыг күштен база мегеден бисти чайладып көр.

*орус.- для души

Азия төвүнде
Православие

**ЭРТЕНГИ
МӨРГҮЛДЕР**

**КЕЖЭЭКИ
МӨРГҮЛДЕР**

